

Kontrolldokument-ID: *Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser*

Status: *Antaget*

Datum: 2016-02-16

Framtaget av: *VMK/VMF/Kontrollkommissionen*

Utgåva: 2

Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser

1	Syfte och avgränsning	2
2	VMK	2
2.1	Godkännande av utrustning och system	2
3	Det mätande företaget	2
3.1	Installation	2
3.2	Löpande kontroll och uppföljning	2
3.3	Hantering vid ingrepp i mätutrustningen	3
4	Mätplatsägaren	3
4.1	Installation	3
4.2	Underhåll	3
4.3	Hantering vid ingrepp i mätutrustningen	3
4.4	Loggbok	3
5	Leverantör av mätutrustning	3
5.1	Installation	3
5.2	Underhåll	4
5.3	Hantering vid ingrepp i mätutrustningen	4
5.4	Hantering av mätdata	4
5.5	Dokumentation	4
6	Det redovisande företaget	4
7	VMU	4
8	Tvister	5
9	Revisionshistorik	5

Kontrolldokument-ID: *Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser*

Status: *Antaget*

Datum: 2016-02-16

Framtaget av: *VMK/VMF/Kontrollkommissionen*

Utgåva: 2

1 Syfte och avgränsning

Detta dokument fastställer roller och fördelning av ansvar på mätplatser till dess mätdata nått det redovisande företaget.

2 VMK

2.1 Godkännande av utrustning och system

Utrustning för automatisk mätning ska, för att få användas för ersättningsgrundande mätning (för virkeslikvid) utförd av VMK-auktoriserat virkesmätningföretag, till såväl fabrikat som modell vara godkänd av VMK. I ett typgodkännande ska mätutrustningens värden utifrån angivna krav på precision och noggrannhet framgå. VMK ska i samband med typgodkännandet även säkerställa att avgivna mätvärden kan kontrolleras och att utrustningen kan kalibreras med hjälp av tolkar, provkroppar eller annan testutrustning. VMK ska även se till att en manual för utrustningens hantering finns att tillgå från mätutrustningsleverantören.

3 Det mätande företaget

3.1 Installation

Det mätande företaget ansvarar för godkännande av utrustningar/system/anläggningar för installation och drift. I detta ansvar ligger att kontrollera att leverantören lever upp till VMK:s krav samt att säkerställa att leverantörens och mätplatsägarens åtaganden är möjliga att implementera i praktisk drift.

Det mätande företaget är ansvarigt för att gentemot mätplatsägaren kvittera att man anser att förutsättningar finns för att bedriva mätning med aktuell utrustning/system/ anläggning. Med detta avses att all teknisk kontrollutrustning är levererad, att det är säkerställt att leverantören lever upp till sina krav gentemot VMK och mätplatsägaren, samt att mätplatsägaren presenterat rutiner för löpande och periodiskt underhåll av anläggningen. Det mätande företaget ska även, utifrån mätplatsägarens arbetssätt, godkänna och dokumentera rutiner för all nödvändig kommunikation mellan uppdragsgivaren (mätplatsägaren) och det mätande företaget. Det mätande företaget ska skriftligt fastställa eventuella tillkommande krav, t.ex. rörande arbetsmiljö, som måste vara tillgodosedda innan mätning kan utföras.

3.2 Löpande kontroll och uppföljning

Det mätande företaget är ansvarigt för att utföra och dokumentera dagliga och periodiska kontroller av utrustning/system/anläggning enligt givna instruktioner och rutiner.

Kontrolldokument-ID: *Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser*

Status: *Antaget*

Datum: 2016-02-16

Framtaget av: *VMK/VMF/Kontrollkommissionen*

Utgåva: 2

3.3 Hantering vid ingrepp i mätutrustningen

Det mätande företaget ansvarar för att en konsekvensbedömning med avseende på ersättningsgrundande mätning görs och att lämpligt test genomförs då ingrepp i mätutrustningen eller installationen som kan tänkas påverka resultatet gjorts.

4 Mätplatsägaren

4.1 Installation

Mätplatsägaren ansvarar för att säkerställa att leverantörer av utrustning lever upp till ställda krav. Mätplatsägaren är skyldig att gentemot utrustningsleverantören tillse att det mätande företags krav för installations- och driftsgodkännande uppfylls.

4.2 Underhåll

Mätplatsägaren är ansvarig för att en serviceplan för anläggningen upprättas. Mätplatsägaren ansvarar för att gentemot det mätande företaget klargöra hur man implementerat leverantörens rutiner kring löpande och periodisk skötsel av anläggningen. Mätplatsägaren ska även för det mätande företaget klargöra de rutiner som berör kommunikationen kring vidtagna åtgärder; programändringar, byte av vitala delar och andra kvalitetspåverkande åtgärder.

4.3 Hantering vid ingrepp i mätutrustningen

Mätplatsägare ska kontrollera att information angående ingrepp i mätutrustningen eller mätanläggningen i övrigt nått det mätande företaget och att en konsekvensbedömning med avseende på ersättningsgrundande mätning gjorts. Detta gäller alla åtgärder vidtagna av både leverantör av utrustning och av mätplatsägarens egen personal eller personal som arbetar på uppdrag av dessa.

4.4 Loggbok

Mätplatsägaren ansvarar för att en loggbok upprättas där alla åtgärder vidtagna i utrustning/system/anläggning noteras oavsett vem som utfört eller beställt åtgärden. Loggboken ska helst vara webbaserad med läsbarhet för mätplatsägaren, det mätande företaget och leverantören av utrustning.

5 Leverantör av mätutrustning

5.1 Installation

Leverantör av mätutrustning ska uppfylla VMK:s krav på systemets och utrustningens precision och noggrannhet och tillhandahålla eller anvisa testutrustning för löpande uppföljning av avgivna mätvärden. Testutrustningarnas mått och mätfel ska vara definierade,

Kontrolldokument-ID: *Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser*

Status: *Antaget*

Datum: 2016-02-16

Framtaget av: *VMK/VMF/Kontrollkommissionen*

Utgåva: 2

verifierade och dokumenterade. Leverantören har även skyldighet att för VMK beskriva principer för beräkningar och avrundningar.

Det gränssnitt som anvisats av det redovisande företaget ska följas.

5.2 Underhåll

Leverantören ansvarar för att gentemot mätplatsägaren tillhandahålla skriftliga beskrivningar och krav på skötsel av utrustningen innefattande såväl löpande som periodiska rutiner för skötsel, nödvändiga justeringar samt utbyte av delar vars åldrande kan påverka mätresultaten.

Leverantören är även skyldig att gentemot mätplatsägaren beskriva sina rutiner för information om vidtagna åtgärder på utrustning/system/anläggning, t.ex. programändringar, byte av vitala delar och andra kvalitetspåverkande åtgärder.

5.3 Hantering vid ingrepp i mätutrustningen

Leverantören ska informera mätplatsägare vid alla former av ändringar, service, byte av komponenter eller programvara m.m. oavsett på vems initiativ detta görs. Informationen ska även föras in i anläggningens loggbok samt tillsändas det mätande företaget för kännedom.

5.4 Hantering av mätdata

I de fall bearbetning av data sker lokalt ansvarar utrustningsleverantören för att denna bearbetning sker enligt SDC:s instruktioner för virkesmätning (tidigare VMR:s instruktioner).

5.5 Dokumentation

Leverantör av utrustning för ersättningsgrundande mätning måste tillhandahålla en användarmanual. Manualen ska tydligt beskriva de inställningar som går att göra och vilken effekt dessa har. Språket ska vara svenska eller engelska.

6 Det redovisande företaget

Det redovisande företaget ansvarar för datakommunikationslösningar och datagränssnitt mellan mätplats och redovisningssystem.

7 VMU

Generella anvisningar och direktiv rörande virkesmätning till leverantörer av mätutrustning ska alltid meddelas via VMU och dokumenteras för spårbarhet och uppföljning.

Kontrolldokument-ID: *Ansvar och befogenheter rörande automatisk mätutrustning på mätplatser*

Status: *Antaget*

Datum: 2016-02-16

Framtaget av: *VMK/VMF/Kontrollkommissionen*

Utgåva: 2

8 Tvister

Tvister som uppkommer angående ansvar för uppkomna fel kan om parterna så önskar lösas i en nämnd med en sammansättning som är relevant för det aktuella fallet. Denna nämnd utses av VMK-nämnden i enlighet med bilaga 1.

9 Revisionshistorik

Version/Datum	Ändring	Signatur
2010-09-07	Antagen av VMK-nämnden	CL
2016-02-16	Efter synpunkter av RMR ändrad vad gäller 8 tvist och bilaga tvistlösning. "Ska" ersatt av "kan om parterna så önskar". Ersättningsgrundande avser för virkeslikvid. Antagen av VMK-nämnden.	HR

Tvistlösning

1. Tvist som uppkommer angående ansvar för uppkomna fel kan av berörda parter hänskjutas till VMK-nämnden. VMK-nämnden ska utan dröjsmål besluta om nämnden är behörig att uppta tvistefrågan till prövning.
2. VMK-nämnden ska därvid tillsätta en särskild nämnd för tvistlösning med följande sammansättning:
  - (a) ordföranden i VMK-nämnden
  - (b) två sakkunniga ledamöter eller suppleanter i VMK-nämnden
3. Den part som begär prövning ska inom den tid nämnden bestämmer ange sina yrkanden samt omständigheter, grunder och den bevisning som parten åberopar. Motparten ska därefter föreläggas att uppge sin inställning till yrkandet.
4. Nämnden ska informera parterna huruvida ytterligare skriftväxling erfordras, om handläggningen av målet ska slutföras skriftligen eller om sammanträde och inställelse till förhandling ska ske. Nämnden ska på lämpligt sätt verka för en förlikning av tvisten.
5. De tvister som hänskjuts till nämnden ska avgöras inom sex månader från påkallandedatum. Nämnden kan förlänga fristen längst sex månader om särskilda skäl föreligger. Nämndens avgörande är exklusivt och kan inte överklagas av part. Parterna kan inte heller efter att nämnden meddelat sitt avgörande väcka talan i domstol eller på annat sätt begära omprövning avseende fråga som omfattas av nämndens avgörande.
6. Kostnaderna för nämnden betalas av parterna i förskott enligt VMK-nämndens skäligen bedömning utifrån tvistens omfattning, komplexitet och tidsåtgång. Förlorande part ska stå för nämndens kostnader samt ersätta vinnande parts ombudskostnader.